

Més d'1,6 milions de notícies sobre tràfic portuari s'analitzaran gràcies al projecte PortADa

- El projecte PortADa, finançat pel programa Horizon de la Comissió Europea, s'enfocarà en els fluxos portuaris entre quatre ports: Barcelona, Marsella, Buenos Aires i l'Havana.
- La Universitat de Barcelona i el Museu Marítim de Barcelona participen en aquest projecte internacional.

Barcelona, 15 de febrer de 2024.- El projecte PortADa, un projecte internacional finançat pel programa HORIZON – MSCA – SE 2022, convocatòria Marie Skłodowska-Curie Action Staff de la Comissió Europea, es va començar a materialitzar l'1 de febrer passat amb l'objectiu d'analitzar més d'1,6 milions d'informacions sobre tràfic portuari.

El projecte se centra en el tràfic portuari de Barcelona, Marsella, l'Havana i Buenos Aires en el període de 1850 a 1910, que es correspon amb l'època de transició de la vela al vapor.

La base de dades contindrà aproximadament 1,6 milions d'arribades de vaixells a aquests ports, publicades al llarg de seixanta anys en la premsa local. S'estima que Barcelona disposa de 330.000 registres publicats al *Diari de Barcelona*, Buenos Aires, 480.000, Marsella, 540.000 i l'Havana, 242.000.

Un cop s'acabi el projecte, l'octubre de 2027, la base de dades estarà disponible amb llicència oberta perquè els investigadors i el públic interessat no acadèmic puguin explorar-ne el contingut.

El projecte PortADa, que durarà quatre anys (del 2023 al 2027), involucra quatre grups de treball mixtos, cadascun centrat en un port específic i format per especialistes en història marítima portuària i humanitats digitals.

A més, es durà a terme una "escola d'estiu" de dos mesos durant cada any del projecte per fomentar la col·laboració i resoldre problemes tecnològics. Les escoles d'estiu combinaran formació, tallers, col·laboracions de recerca i treball en grup. La primera d'aquestes escoles d'estiu s'està desenvolupant aquests dies a Mar del Plata i Buenos Aires (Argentina). És la primera de les quatre projectades (Argentina, el 2024; Barcelona, el 2025; Grècia —Creta—, el 2026, i un altre cop Barcelona, el 2027).

El projecte PortADa representa una innovació en el camp de la història marítima en permetre una comprensió més profunda del tràfic marítim, l'economia, la societat i la cultura dels ports estudiats, gràcies a la possibilitat d'accedir a una quantitat d'informació ingent prèviament automatitzada, cosa impossible fins ara.

La dificultat del projecte PortADa rau en la gran quantitat de registres que cal analitzar i la diversitat enorme dels equips participants. La unificació de les dades i dels registres, i la seva interpretació correcta, comporta un repte absolut per a l'equip del projecte, ja que la base de dades va molt més enllà de la mera quantificació.

PortADa suposa un impacte científic en el camp de la història marítima, perquè permetrà entendre més bé l'evolució del tràfic marítim a cada port i la posició de cadascun, a més d'extreure informació econòmica, social, geopolítica i cultural. Es podrà reconstruir el comerç internacional entre aquests ports amb un nivell de detall poc emprat fins ara; això facilitarà la configuració de circuits, connexions i fluxos de càrrega. També proporcionarà informació abundant sobre els canvis en la tipologia dels vaixells, i facilitarà la interpretació del canvi tecnològic de la vela al vapor. A més, possibilitarà l'anàlisi dels capitans i patrons al timó dels vaixells, de manera que s'aprofundirà en la història social i laboral.

Tècniques innovadores

El projecte PortADa proporciona als humanistes i tècnics digitals una metodologia innovadora, ja que la transcripció automàtica dels recursos digitals mitjançant els procediments i el programari desenvolupat **es poden replicar per a altres ports, i són cronològicament ampliables**. Per tant, la digitalització no només servirà per a l'explotació en aquest projecte, sinó que es podrà utilitzar com a mitjà de preservació i accessibilitat al material digitalitzat. El llenguatge obert del sistema, doncs, assegura la sostenibilitat del projecte i la seva reproductibilitat en projectes de característiques similars, desenvolupats per altres grups de recerca i institucions.

El Museu Marítim de Barcelona coopera amb el projecte PortADa fent-se càrrec de l'estratègia de comunicació i la gestió de les accions de difusió d'aquest. Olga López, responsable de projectes estratègics, i Inma González, conservadora de l'Àrea de gestió de col·leccions i el coneixement de l'MMB, participaran activament en l'"escola d'estiu" durant el mes de març, a Mar del Plata.

Contacte Premsa: Isabel Díaz

Premsa - Àrea de Comunicació i Màrqueting - Museu Marítim de Barcelona
Tel. 933 429 920 - comunicacio@mmb.cat - www.mmb.cat

Participants en el projecte PortADa:

L'equip que treballa sobre el port de Barcelona està format per:

- Universitat de Barcelona, Facultat de Geografia i Història
- Universitat de Barcelona, Facultat d'Educació
- Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona

L'equip que treballa sobre el port de Marsella està format per:

- Institute for Mediterranean Studies - Foundation for Research & Technology Hellas (IMS-FORTH), Rethymno
- Institute of Computer Science - Foundation for Research & Technology Hellas (ICS-FORTH), Heraklion

L'equip que treballa sobre el port de Buenos Aires està format per:

- Universidad Nacional del Mar del Plata, Mar del Plata
- Universidad Nacional de San Martín, Buenos Aires
- Universidad de Buenos Aires, Buenos Aires
- Universidad Nacional de Entre Rios, Parana
- Autoridad de Cuenca Matanza Riachuelo (ACUMAR), Buenos Aires

L'equip que treballa sobre el port de l'Havana està format per:

- Universidad Autónoma de Madrid
- Universidad de las Ciencias Informáticas, l'Havana